इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या उमदेवारांच्या जाती प्रमाणपत्र / दाव्यांची तपासणी -----

---

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या कामाचे स्वरुप व अधिकाराबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग.
शासन निर्णय क्र. सीबीसी - १२- २०००/ २५२ / प्र. क्र. १ / इमाव -५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २५ जानेवारी, २०००

वाचा :- १) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी - १६८० / १९९६१ / का - ५, दि. ६ मे, १९८० व शुध्दीपत्रक क्र. ३ जुन १९८०.

२) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी - १६८० / ६५३९६ (४९९) / का - ५, दि: ६ सप्टेंबर, १९८३.

३) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१९८३/गोप.१०१६/(१५३८)/का-५,दि.२३ सप्टेंबर, १९८३

४) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी - १६८४ / गोप.५९२ / (१९९९) / बीसीडब्लू - दि. १४ मार्च, १९८५.

५) शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग, क्र. सीबीसी - १६८४ / गोप. ५९२ / (१९९९) / बीसीडब्लू - ५, दि. १६ ऑक्टोबर, १९८५.

६) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग, क्र. सीबीसी - १०८४ / ७४९३२ / (२०८३) / बीसीडब्लू - ५, दि. ५ डिसेंबर, १९८५.

७) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी - १५८४ / ७१७५१ / (२२९७) / बीसीडब्लू - ५, दि. १८ एप्रिल, १९८६.

८) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी - १६८६ / १४६५८ / (७४५२) / मावक -५, दि. १ एप्रिल, १९८७.

९) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्र. सीबीसी - १६८८/ (२८२९) / मावक -५. दि. २९ जुले. १९८८

१०) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,

क्र. सीबीसी १०९४/प्र.क्र.४०६/मावक-५,
दि. २६ डिसेंबर, १९९४.

११) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी १०९४/प्र.क्र.५२६(१९९४)/मावक-५, दि. २७ एप्रिल, १९९५

१२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी १०९६/प्र.क्र.४९/मावक-५, दि. ३ जुलै, १९९६.

१३) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / सीआर - १२४ / मावक -५, दि. २३ जुलै, १९९६.

१४) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / प्र. क्र. १२३ / मावक -५, दि. २१ ऑगस्ट १९९६.

१५) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक -५, दि. ३ जुलै, १९९७.

१६) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक -५, दि. ५ जुलै, १९९७.

१७) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक -५, दि. १६ जुलै, १९९७.

१८) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९७ / प्र. क्र. ३०७ / मावक -५, दि. १ जानेवारी, १९९८.

१९) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४६ / (भाग - ३) / मावक -५, दि. १६ मार्च, १९९८.

२०) शासन पत्र, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,
क्र. सीबीसी - १०९८ / २९०९२ / प्र. क्र. ३०५ / मावक -५, दि. १५ मार्च, १९९९.

२१) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा विभाग
क्र. सीबीसी - १०९८ / प्र. क्र. २०७ / मावक -५, दि. [illegible]

२२) शासन निर्णय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष
मागासप्रवर्ग कल्याण विभाग क्र. सीबीसी- १०९८ / १४८५० / प्र. क्र. ११८ /
मावक -५, दि. २० [illegible]

शासन निर्णय : अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग, विशेष मागासप्रवर्गांच्या उमेदवारांच्या जाती प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, मुंबई, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, नागपूर व अमरावती येथे सहा समित्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत. त्या समित्यांची कर्तव्ये, रचना, त्या समित्यांना मदत करण्यासाठी दक्षता पथकाची निर्मिती, जातीप्रमाणपत्र तपासण्याची कार्यपध्दती इत्यादी बाबतचे आदेश संदर्भाकित शासन आदेशान्वये दिलेले आहेत. त्यामध्ये काही सुधारणा करणे तसेच त्या सर्व तरतुदी एकत्रित करुन त्यांचे सुलभीकरणाचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. वरील सर्व आदेशातील सारांश रुपातील बदलांसह जाती प्रमाणपत्र तपासणीबाबत खालीलप्रमाणे एकत्रित सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहे. तरी सर्व संबंधितांनी वरील प्रवर्गातील जातीच्या प्रमाणपत्रांची / दाव्यांची पडताळणी करताना खालील आदेशांचे अनुपालन करावे.

R.S.R.

(१०९)।१।

२) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीत्यांची रचना.

२ (१) राज्यातील सहा महसूल विभागाकरिता असलेल्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची रचना पुढील प्रमाणे आहे.

१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती. पुणे.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), पुणे विभाग, पुणे - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, पुणे विभाग, पुणे - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, पुणे - सदस्य सचिव

२) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, कोकण विभाग, मुंबई.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग, मुंबई - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, कोकण विभाग, मुंबई - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी , मुंबई - सदस्य सचिव

३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती. नाशिक.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), नाशिक विभाग, नाशिक - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नाशिक विभाग, नाशिक - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी - सदस्य सचिव

४) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती. औरंगाबाद विभाग. औरंगाबाद.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी , औरंगाबाद - सदस्य सचिव

५) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती. नागपूर.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), नागपूर विभाग, नागपूर - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर विभाग, नागपूर - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर - सदस्य सचिव

६) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती. अमरावती.
   १) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), अमरावती विभाग अमरावती - अध्यक्ष
   २) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती विभाग, अमरावती - सदस्य
   ३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती - सदस्य सचिव

३. अनुसूचित जाती , विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग दाव्याच्या संदर्भात निर्णय घेण्यासाठी प्रत्येक सुनावणीच्या मुलाखतीच्या वेळी दोन सदस्यांची

मान्यही आवश्यक राहील. जातीचा वैधता प्रमाणपत्रे ही वरील तिन्ही अधिका-यांच्या सहया व कार्यालयाच्या शिक्यानिशी निर्गमित करणे आवश्यक आहे.

४. <u>अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांच्या कामाचे स्वरुप.</u>

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गांच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीला खालील प्रमाणे जातीच्या दाखल्याची तपासणी करण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. तपासणीमध्ये जातीचे प्रमाणपत्र अवैध आढळल्यास ते रद्द व जप्त करण्याचे अधिकार समितीस राहतील. याबाबतीत तपासणी समितीचा निर्णय अंतिम राहील.

१) ठराविक वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र व औषध निर्माणशास्त्र या अभ्यासक्रमासाठी महाविद्यालयात पहिल्या वर्षाकरिता प्रवेश घेणा-या, त्यांच्या विभागातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची (अनुसूचित जमाती वगळून) जातीच्या प्रमाणपत्रांची /जातीच्या दाव्यांची तपासणी करणे.

२) शासन सेवेत मागासवर्गीयांसाठी राखीव असलेल्या पदावर नियुक्तीसाठी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग / विविध निवड मंडळे, प्रादेशिक दुय्यम सेवा मंडळे व निवड समित्या यांच्यामार्फत शिफारस करण्यात आलेल्या मागासवर्गीय उमदेवारांच्या (अनुसूचित जमाती वगळून) जातीच्या प्रमाणपत्रांची / जातीच्या दाव्यांची तपासणी करणे.

३) शासनाच्या समाजकल्याण तसेच विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग कल्याण विभागामार्फत जातीच्या प्रमाणपत्रांच्या / दाव्यांच्या तपासणीबाबत सोपविलेली अन्य प्रकरणे तपासणे.

४) जे कर्मचारी अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गांमध्ये राखीव असलेल्या पदावर नियुक्त झालेले आहेत अशा कर्मचा-यांच्या जाती दाव्याच्या संदर्भात संबंधित विभाग / कार्यालय यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या कर्मचा-यांच्या / अधिका-यांच्या जातीदाव्यांच्या प्रकरणांची तपासणी करणे.

५) या पूर्वी अमागासवर्गीय म्हणून शासन सेवेत प्रवेश केला आहे व त्यानंतर एखाद्याची जात मागासवर्गीय म्हणून घोषित केलेली आहे व मागासवर्गीय म्हणून त्यांना असलेल्या आरक्षणाचा फायदा घेवू इच्छित असल्यास अशांचे जाती दावे तपासणे.

६) महाराष्ट्र राज्याचे कायम रहिवासी असलेल्या ज्या व्यक्तींची केंद्र शासनाच्या सेवेत व केंद्र शासनाच्या अंगीकृत उपक्रमात राखीव जागेवर नेमणूक करण्यात आली आहे अशा मागासवर्गीय व्यक्तींच्या (अनुसूचित जमाती वगळून) जातीच्या प्रमाणपत्रांची तपासणी करणे.

७) जिल्हापरिषदा, नगरपालिका, महानगरपालिका, निमशासकीय कार्यालय, बँका, शासकीय व निमशासकीय उपक्रम (उदा. एस.टी. महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ इत्यादी) व राज्य शासन अंगीकृत इतर संस्था इत्यादी मध्ये मागासवर्गीयांसाठी राखीव जागांवर (अनुसूचित जमाती वगळून) नेमणूकीसाठी शिफारस केलेल्या सर्व कर्मचा-यांच्या / अधिका-यांची प्राप्त झालेली जातीची प्रमाणपत्रे / दावे तपासणे.

८) एखाद्या उमदेवाराची / फर्मचा-याची पूर्वी अमागासवर्गीय म्हणून शासन सेवेत नियुक्ती झाली असेल व ते आता मागासवर्गीय असल्याचा दावा करीत असेल किंवा पूर्वी त्याच्या मागासवर्गाच्या विशिष्ट वर्गवारीचा दावा होता, परंतु तो आता मागासवर्गाच्या दुस-या वर्गवारीचा दावा करीत असेल अथवा त्याच्या जाती प्रमाणपत्रात नमूद असलेली जात यामध्ये तफावत असेल अशी जाती दाव्यांची प्रकरणे तपासणे.

९) शासन सेवेत असलेल्या कर्मचा-यांच्या जाती दाव्याच्या संदर्भात संबंधित विभाग/कार्यालय यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या जाती दाव्याच्या संदर्भात तपासणी करणे.

१०) मा. मुंबई उच्च न्यायालय, तसेच औरंगाबाद व नागपूर खंडपीठाकडून अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या जातींच्या प्रमाणपत्रांची / दाव्यांची तपासणी करण्यासाठी सोपविलेली सर्व प्रकरणे तपासणे.

११) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जातींच्या नसलेल्या व्यक्तीला जर सक्षम अधिका-यांनी वरील प्रवर्गातील जातीचे प्रमाणपत्र दिलेले आहे अशा प्रकारच्या तक्रारींची तपासणी करणे.

१२) जातीचे प्रमाणपत्र देणा-या सक्षम अधिका-यांनी एखाद्या व्यक्तीस जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे नाकारल्यास त्या सक्षम प्राधिका-यांनी दिलेल्या निर्णयाविरुध्द १५ दिवसाच्या आत संबंधित अर्जदाराने समितीपुढे अपिल केल्यास त्यावर निर्णय देणे. (यासाठी संबंधित सक्षम अधिका-याने अर्जदारास जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे का नाकारण्यात आले याबाबतची कारणे कळवून सदरच्या निर्णयाविरुध्द संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे १५ दिवसाच्या आत अपिल अर्ज करु शकतात असे कळवावे.)

१३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्गाच्या ज्या विद्यार्थ्यांनी आपले वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनिर्माण शास्त्र या अभ्यासक्रमाचे पदवी शिक्षण खुल्या वर्गातून केले आहे व ते त्यांचे पुढील पदव्युतर शिक्षण मागासवर्गीयांसाठी राखीव असलेल्या जागांवर (अनुसूचित जमाती वगळून) घेऊ इच्छित असतील अशा विद्यार्थ्यांच्या जातीप्रमाणपत्राच्या अर्जांची तपासणी करणे.

१४) स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये अनुसचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग करिता राखीव असलेल्या प्रभागातून निवडणूक लढवून निवडून आलेल्या उमदेवारांच्या जाती प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्याकरिता जातीचे प्रमाणपत्र आवश्यक त्या कागदपत्रांसह संबंधित जिल्हाधिकारी / संबंधित महापालिका आयुक्त, यांनी संबंधित अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे १५ दिवसाच्या आत पाठविल्यानंतर संबंधित जात प्रमाणपत्र तपासणी समितीने अशा उमेदवारांच्या जाती दाव्याची पडताळणी ४५ दिवसाच्या आत करुन घेतलेल्या निर्णय संबंधित जिल्हाधिकारी / महानगरपालिका आयुक्ताकडे पाठविणे

५. अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांची / जातीच्या दाव्याची तपासणी प्रक्रिया

मा. सर्वोच्च न्यायालयाने कु. माधुरी पाटील विरुध्द अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर या प्रकरणी (विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७ / ९३ मधील सिव्हील अर्ज क्रमांक ५८५४ / ९४) दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनेतील तरतुदीनुसार संबंधित अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने कार्यवाही करावी.

६. जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासणीकरिता समितीकडे सादर करावयाची कागदपत्रे.

जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासण्याकरिता संबंधितांनी खालीलप्रमाणे कागदोपत्री पुरावे समितीकडे पाठविणे आवश्यक आहे :-

(अ) संबंधित व्यक्ती ज्या ठिकाणची मूळ रहिवासी असेल त्याच ठिकाणच्या सक्षम अधिका-याने, शासनाने निर्धारीत केलेल्या नमुन्यात दिलेले जातीचे मूळ प्रमाणपत्र.

(ब) संबंधित व्यक्तीचे प्राथमिक व माध्यमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र.

(क) संबंधित व्यक्तीने ज्या शाळेत / महाविद्यालयात शिक्षणक्रमाचे अंतिम वर्ष केले असेल / करीत असेल ती शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा त्या शाळा / महाविद्यालयाच्या दप्तरात असलेल्या जातीच्या नोंदीसंबंधीचे प्रमाणपत्र.

(ड) संबंधित व्यक्ती शासकीय सेवेत असेल तर त्याच्या सेवापुस्तकातील जाती विषयक नोंद असलेल्या पृष्ठाचा उतारा.

(इ) संबंधित व्यक्तीच्या वडीलांच्या प्राथमिक / माध्यमिक शाळा सोडल्याच्या दाखला किंवा जन्म - मृत्यू नोंदवहीतील उतारा.

(फ) संबंधित व्यक्तीच्या जवळच्या नात्यातील म्हणजे वडील / वडील भाऊ / चुलते / चुलत भाऊ / चुलत बहीण किंवा रक्ताचे नातेसंबंध असलेल्या वडीलधारी नातेवाईकांचे जातीचे प्रमाणपत्र किंवा त्यांच्या जन्म नोंदणी रजिस्टरमधील उतारा.

(ग) संबंधित व्यक्तीच्या वर नमूद केलेल्या रक्ताचे नातेसंबंध असलेल्या नातेवाईकांपैकी शासन सेवेत असलेल्या नातेवाईकांच्या सेवा पुस्तकातील जातीची नोंद असलेल्या पृष्ठाचा प्रमाणित उतारा.

विशिष्ट प्रकरणात वरीलप्रमाणे नमूद केलेले पुराव्यांव्यतिरिक्त अतिरिक्त कागदोपत्री पुरावे आवश्यक आहेत अशी खात्री जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीची झाल्यास, ती कागदपत्रे मागण्याचा अधिकार समितीस राहील.

७. वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र व औषधनिर्माण शास्त्र अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना वेळेवर वैधता प्रमाणपत्र देण्याकरिता अवलंबावयाची कार्यपध्दती.

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, औषधशास्त्र, वास्तुशास्त्र अभ्यासक्रमांसाठी राखीव जागा असतात. या जागांकरिता विद्यार्थ्यांनी अर्ज सादर करताना जातीचा दाखला जोडावा

प्रवेश अर्जासोबत जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर न [illegible] त्यानंतरच शासकीय जागेवर प्रवेश दिला जाईल. त्याकरिता खालील कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा.

(अ) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीच्या विद्यार्थ्यांनी विज्ञान शाखेच्या इयत्ता ११ वीत शिकत असताना विहित नमुन्यातील अर्ज व त्यामध्ये निर्देश केलेली कागदपत्रे खाली दर्शविलेल्या जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडे पाठविण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक संस्थेकडे प्रत्येक वर्षी ३० नोव्हेंबर पर्यंत सादर करावीत.

समिती	जिल्हा	विभाग
१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, पुणे. गणेश पेठ, पांगुळ आळी, सुगंधा हॉटेल, पुणे विभाग, पुणे - ४११ ००२.	पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर व कोल्हापूर	पुणे विभाग
२) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, कोंकण विभाग, मुंबई. कोंकण भवन, ६ वा मजला, विस्तारित इमारत, रुम नं. ७१, नवी मुंबई - ४०० ०६१४.	मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, नाशिक भारत अपार्टमेंन्ट, मुक्तीधाम समोर, नाशिक रोड, नाशिक विभाग, नाशिक - ४२२	नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगांव व अहमदनगर	नाशिक विभाग
४) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, औरंगाबाद, जालना रोड, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद,	औरंगाबाद, जालना, परभणी, बीड, नांदेड, उस्मानाबाद, लातूर व हिंगोली	औरंगाबाद विभाग

५) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, नागपूर सोमलवार बिल्डींग, माऊंट रोड एक्सटेंशन, स्मृती टॉकीज जवळ, सदर, नागपूर.	वर्धा, नागपूर, भंडारा, चंद्रपुर गडचिरोली, गोंदिया	नागपूर विभाग
६) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, अमरावती गोविंद कुंज, अंबा पेठ, अमरावती विभाग, अमरावती.	बुलढाणा, अकोला, वाशिम, अमरावती व यवतमाळ	अमरावती विभाग

(ब) सर्व शैक्षणिक संस्थानी विद्यार्थ्यांचे विहित नमुन्यातील अर्ज संबंधित जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी यांच्याकडे दि. १५ डिसेंबर पर्यंत पोहचतील या बेताने पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

(क) संबंधित जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, यांनी त्यांच्याकडे प्राप्त झालेले अर्ज संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे ३१ डिसेंबर पर्यंत न चुकता पाठवावेत.

(ड) जे अर्ज विहित मुदतीत जात प्रमाणपत्र समितीकडे सादर होणार नाहीत असे अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतले जाऊ नयेत.

(इ) जात प्रमाणपत्र समितीकडे प्राप्त झालेल्या सर्व अर्जाची नोंद समितीने नोंद रजिस्टर मध्ये घेऊन एकूण प्राप्त झालेल्या अर्जा पैकी प्रत्येक महिन्यात किती अर्जावर कार्यवाही केली वा अंतिम निर्णय घेतला या बाबतचा साद्यंत अहवाल समितीने पुढील महिन्याच्या १० तारखे पर्यंत शासनास सादर करावा.

(ई) संबंधित जात प्रमाणपत्र समितीकडे दि. ३१ डिसेंबर पर्यंत प्राप्त झालेल्या अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांच्या अर्जाची तपासणी करून त्या प्रमाणपत्रांच्या वैध / अवैधबाबतचा आपला निर्णय सर्व विद्यार्थ्यांना पुढच्या वर्षाच्या ३१ पर्यंत कळवावा.

(उ) एखाद्या जात प्रमाणपत्र समितीने दिलेल्या निर्णयाविरुध्द उद्‌भवलेल्या न्यायालयीन प्रकरणात संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने त्या प्रकरणासंबंधिचे परिच्छेद निहाय अभिप्राय तसेच आवश्यकतेनुसार शपथपत्र, आवश्यक ती माहिती व कागदपत्रे शासनाच्या वतीने न्यायालयात विनाविलंब सादर करावीत. तसेच अशा प्रकरणांचा प्रगती अहवाल शासनास वेळच्या वेळी सादर करावा.

८. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग व शालेय शिक्षण विभाग यांनी तसेच त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या संबंधित अधिकाऱ्यांनी या शासन निर्णयाच्या प्रती विज्ञान शाखेच्या ११ वी व १२ वी इयत्तेचे वर्ग चालविणाऱ्या असलेल्या सर्व विश्वविद्यालयांना, महाविद्यालयांना, कनिष्ठ

(66|५)

महाविद्यालयांना व शाळांना पाठवाव्यात आणि या बाबीला प्रत्येक शैक्षणिक सत्राच्या सुरुवातीस मोठया प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी. ही प्रसिध्दी शाळा / महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर योग्य प्रकारची सूचना लावून प्रसिध्दी द्यावी. तसेच वर्गामध्ये स्वतंत्र बैठका घेऊन अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती", भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना या सुधारित पध्दतीची माहिती द्यावी. तसेच या शासन निर्णयातील सूचना अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या सर्व विद्यार्थ्यांच्या व विद्यार्थिनींच्या वैयक्तिक नजरेस लेखी आणाव्यात व त्याची पोच रेकॉर्डवर ठेवावी.

९. <u>अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गजाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडून ३ महिन्यात पडताळणी समितीचा निर्णय प्राप्त न झाल्यास नियुक्ती देण्याबाबत.</u>

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत तसेच विविध निवड मंडळामार्फत अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गा करीता राखीव असलेल्या पदावर शिफारस झाल्यानंतर त्यांची नियुक्ती करण्यापूर्वी संबंधित विभागांनी / कार्यालयांनी जाती प्रमाणपत्र पडताळणीबाबतची सर्व कागदपत्रे संबंधित अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे पाठवावीत. अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने जादा कागदपत्रांची मागणी केल्यानंतर उमेदवारांनी त्यांची पूर्तता केल्यानंतर ३ महिन्यात तपासणी समितीने निर्णय द्यावा. तपासणी समितीचा निर्णय या मुदतीत प्राप्त झाला नाही, तर संबंधित विभागाने उमेदवारास तपासणी समितीच्या निर्णयाच्या अटीच्या अधिन राहून तात्पुरत्या स्वरुपात नेमणूक द्यावी. अशा प्रकरणात विलंब टाळण्याकरिता सर्व विभागांनी / कार्यालयांनी आवश्यक ती सर्व कागदपत्रे संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे वेळेत पाठविण्याची दक्षता घ्यावी.

१०. हा शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. धा. मेहेर)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
राज्यपाल यांचे सचिव,
मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
मंत्री / राज्यमंत्री (समाजकल्याण व भटक्या विमुक्त जाती व इतर मागासवर्ग) यांचे खाजगी सचिव
प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.